

İLK YOKLAMA:¹

AÇIKLAMA:

1. Askerlik çağına girenlerin, asker kütüğüne yazılmaları ve kimlikleriyle adreslerini ve miktarlarını tespit etmek amacıyla yapılan yoklamaya, ilk yoklama denir.(Bkz: As.K. 14)

2. Askerlik çağı; (1). Yoklama dönemi, (2). Muvazzaflık dönemi, (3). Yedeklik dönemi olmak üzere üç döneme ayrılır.

3. Yoklama dönemi; yükümlülerin askerlik çağının başlangıcından muvazzaflık döneminin başlangıcına kadar olan sürede, kimlik, adres, nitelik, özellik ve sağlık durumlarını tespit ederek, bilgilerin kütük defterlerine yazılması, bilgisayar ortamına aktarılması ve şahsi dosyaların açılması işlemlerini kapsar.

4. Yoklama dönemi; (1). İlk yoklama dönemi, (2). Son yoklama dönemi olmak üzere iki döneme ayrılır.

5. İlk yoklama dönemi:

Her yıl askerlik çağına girenlerin nüfus kayıtlarındaki bilgileri içeren ilk yoklama kimlik çizelgeleri 1-30 Nisan tarihleri arasında, nüfusa kayıtlı olunan yerin köy veya mahalle muhtarlıkları ile askerlik şubelerinde askıya çıkarılmak suretiyle ilân edilir.(**1111 Sayılı Askerlik Kanunu Madde-83**) Askı süresi içinde, ilk yoklama kimlik çizelgelerini incelemeniz, isminiz yoksa veya kimlik bilgileriniz hatalı veya eksikse, gerekli düzeltmeleri yaptırmak üzere, 30 Haziran tarihine kadar nüfus idaresine başvurmanız gerekmektedir. Çizelgedeki kimlik bilgilerinde hata veya eksik bilgi bulunmayanların ikâmet adreslerini listelere yazdırmaları yeterlidir.

6. İlk yoklamanın amaçları:

İlk yoklamanın yapılmasından amaç;

¹ Burada yer alan açıklamalardan alıntı yapmak için, alıntı yapılan yazıya şu ibare eklenmelidir : **"En son değişikliklere göre, açıklamalı, notlu, içtihatlı, ek ve örnekli ASKERLİK KANUNU - YEDEKSUBAY KANUNU ve ilgili mevzuat"** isimli Kitaptan alıntı yapılan ve askerihukuk.net isimli web sitesine konulan bu dosya ve açıklamaların tüm hakları anılan kitabın yazarı (E.) Hak.Alb. Orhan ÇELEN'e aittir." Bu ibare eklenmek şartıyla, buradaki dosyalardan Fikir ve Sanat Eserleri Kanununa uygun kısa alıntılar yapılabilir, ancak yazarının izni olmaksızın açıklama ve dosyanın tamamı başka bir mecraya kopyalanamaz veya başka yerde yayınlanamaz.

a. Nüfustan verilen kimlik çizelgelerindeki kimlik bilgileri ile yükümlülerin nüfus cüzdanlarında yazılı kimlik bilgilerinin karşılaştırılarak, yanlışlık ve noksanlıkların giderilmesi,

b. O yıl askerlik çağına giren doğumun miktarının öğrenilmesi,

c. Yükümlünün iş ve oturma yeri adresinin tespit edilmesidir.

7. İlk yoklamanın yapılışı :

a. Askerlik şubelerince, o yıl askerlik çağına giren yükümlülerin kimliklerini gösteren “askerlik çağına giren yükümlülere ilişkin kimlik bildirim çizelgeleri”, bir önceki yılın Aralık ayının ilk haftasında İl veya İlçe nüfus müdürlüklerinden bir yazı ile istenir.

Örneğin: 1980 doğumlular 1 OCAK 1999 tarihinde askerlik çağına gireceğinden, 1-7 Aralık 1998 tarihinde isteme yazısı nüfus müdürlüklerine gönderilir.

b. Nüfus müdürlüklerince ikişer nüsha olarak düzenlenen çizelgeler 15 OCAK tarihinde Askerlik şubesinde bulundurulur. Çizelgelerden bir nüshası Askerlik Şubesi Başkanı tarafından onaylanıp Nüfus Müdürlüğüne iade edilir, diğer nüsha şubede kalır.

c. Kalan çizelge ile kütük defteri hazırlanır. İlk yoklama kimlik çizelgesi çıkarılır. Bir tanesi 1-30 Nisan tarihleri arasında Askerlik Şubesinde ilan panosuna asılması için bekletilir. İkinci çizelge, Köy ve Mahalle Muhtarlıkları için ilk yoklama talimatı ile birlikte en geç 1 Mart tarihinde mülki makama gönderilir.

d. Muhtarlardan dönen kimlik çizelgeleri askerlik şubelerince incelenir. Bu yükümlülerden isteyenlere son yoklama çağrı pusulası tebliğ edilerek 31 Ekim tarihine kadar Askerlikle ilişkisi yoktur belgesi verilebilir.

e. 15 Mayıs tarihine kadar her ne sebeple olursa olsun Kimlik çizelgelerinde kayıtlı olmayan yada kayıtlı olduğu halde kayıtlarında hata bulunanlardan bu hataları düzelttirmeyenler “ilk yoklama kaçağı” kalmış olurlar. Bunlar hakkında 1111 sayılı As.K.nun 83 üncü maddesi uygulanır.

İlk yoklama kaçaklarına uygulanacak ceza hakkında bilgiler:

As.K.nun 83 üncü maddesine göre; “Askerlik çağına girmiş olup da 20 yaşına girdiği sene Temmuz ayının birinci gününe kadar 17 nci madde veçhile doğrudan doğruya veya herhangi bir vasıta ile ilk yoklamasını yaptırmayanlardan son yoklamasının devam ettiği günler bitinceye kadar müracaat eden veya ele geçenler para cezasına tabi tutulur ve her iki yoklamaları birden yapılarak keyfiyet cüzdanlarına yazılır.”

83 ncü maddeden de anlaşıldığı gibi ilk yoklama kaçaklarına 16 Mayıs-31 Ekim tarihleri arasında cezalı işlem yapılabilir. Cezalı işlem yapılabilmesi için ilanen toplu tebligatın yapılmış (1-30 Nisan tarihleri arasında kimlik çizelgelerinin askıda

tutulması ve çizelgelerin altının muhtar ve en az iki aza tarafından imza edilmesi) olması ve yükümlünün yasal bir özürünün bulunmaması gerekir.

Yukarıda belirtilen para cezasının verilmesinde şubenin görevi; suç oluştuğunu belirleyip, ceza teklif yazısı ile suçu il/ilçe idare kuruluna bildirmektir. İlçe idare kurulu bu teklif yazısına dayanarak yükümlünün savunmasını alır. Yasal bir özrünün olup olmadığını araştırır. Özürlü olmayanlar hakkında iki suret ceza teklif yazısı hazırlar. Bu yazı üyeler tarafından imzalanınca ceza karara bağlanmış olur. Bu kararlardan bir nüshası Mal müdürlüğüne cezanın tahsil edilmesi için gönderilir.

Bu ceza Amme Alacakları Kanunu esaslarına göre tahsil edilir. Diğer suret askerlik şubesine bilgi için gönderilir. Bu kararın ilgisi Kütük defterine ve bilgisayar kayıtlarına işlenir ve yazı yükümlünün şahsi dosyasında arşivlenir. Askerlik şubelerince kesinlikle ceza tahsil edilmez.

Askerlik meclisleri toplu ise ceza kararları bu meclislerce karara bağlanır. Çünkü il/ilçe idare kurulları Askerlik Meclisleri toplu olmadığı zamanlarda Askerlik Meclisi yetkilerine sahiptir.

f. Yükümlünün kendisinin yoklamaya gelmesi diye bir şart yoktur. Yükümlü hakkında istenilen bilgileri verebilecek akrabası veya arkadaşı da ilk yoklama işlemini yaptırabilir. İstekte bulunanların askerlik cüzdanına ilk yoklamasını yaptırdığı işlenir.

8. Yabancı Askerlik Şubesi Bölgesinde İkamet Edenlerin İlk Yoklaması:

Nüfusu kayıtlı olduğu il veya ilçe sınırları dışında bir yerde ikamet eden yükümlülere “yabancı yükümlü” denir. Yabancı şube bölgesinde ikamet eden yükümlüler, adreslerini de içeren bir dilekçe ile yabancı şubeye müracaat ederler. Dilekçeye bir adet nüfus cüzdan sureti eklenmelidir.

Yabancı şube bu evrakları yükümlüden alarak yükümlünün yerli şubesine yollar. Yerli şube, nüfus cüzdan sureti ile kendisindeki kimliği karşılaştırarak, yanlışlık varsa nüfus müdürlüğü ile yazışıp gerekli düzeltmeyi yapar. Yabancı askerlik şubesi bölgesinde ikamet eden yükümlüler dilekçe ile nüfus cüzdan suretlerini doğrudan posta ile yerli askerlik şubelerine de göndererek ilk yoklamalarını yaptırabilir.

9. Yurtdışında Bulunan Yükümlülerin İlk Yoklaması:

Yurtdışında bulunan vatandaşlarımız, muntıkalarında bulundukları konsolosluklar aracılığı ile ilk yoklamalarını yaptırabilecekleri gibi, doğrudan askerlik şubelerine yazacakları nüfus bilgilerini içeren bir dilekçe veya mektupla da yoklamalarını yaptırabilirler.

Bu şekilde yapılacak yazışmalar, dilekçe veya mektuplar askerlik şubesi başkanlığınca dikkate alınır, askerlik şubesi gerekli incelemeyi yapar ve düzeltme

yapılması gereken konular var ise mahallin nüfus idaresi ile temas kurarak düzeltmeyi yapar.

10. Öğrencilerin İlk Yoklamaları:

Fakülte, akademi ve yüksek okullarla orta dereceli okul idareleri, kendi okullarında okuyan ve askerlik çağına giren yükümlülerin kimliklerini öğrencilerin kayıtlı bulunduğu askerlik şubelerine bildirirler.

Öğrencilerin kendileri de, bizzat kendisi veya yakınlarından birisi vasıtasıyla ilk yoklamasını yaptırabilir.